

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 02.03.2006
COM(2006) 87 végleges

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

EU-segély: Többet, gyorsabban, eredményesebben

BEVEZETÉS

Az ENSZ 2005. szeptemberi csúcstalálkozóját megelőzően a 2005. márciusi párizsi magas szintű fórumon az adományozó közösség kötelezettséget vállalt, hogy mélyreható változtatást eszközöl gyakorlatában tevékenységei hatásának erősítése érdekében, valamint azért, hogy hozzájáruljon a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez szükség minőségi ugráshoz. Ennek eredményeként az Európai Unió (a tagállamok és a Bizottság, beleértve a tíz új tagállamot mint új adományozót) egyéni adományozóként és együttesen is ambiciózus célkitűzéseket határoztak meg. Az EU kötelezettséget vállalt amellet, hogy a nemzetközi célkitűzéseket előrelendítse, és saját maga is részt vállaljon az erőfeszítésekből, ezért fejlesztési stratégiájában központi szerepet szán a segély hatékonysága növelésének, és konkrét kötelezettségvállalást tett azért, hogy növelje segélynyújtása eredményességét.

A döntések e sora kimerítő listát ad azokról a részletes, konkrét intézkedésekről, amelyeket 2010-re ki kell dolgozni és végre kell hajtani. Az e területen szerzett tapasztalat, a jó gyakorlatok és a partnerországok elvárásai alapján az intézkedések a párizsi nyilatkozat eredményei alapján a harmonizáció, a felelősségvállalás, az összehangolás és az irányítás elvein nyugszanak. Ezeket a kötelezettségvállalásokat most konkrét cselekvésekre kell váltani, az EU-nak pedig helyszíni végrehajtásukra kell koncentrálnia, az egyes országok sajátosságait is figyelembe véve.

E cselekvési terv **I. része** egyetlen átfogó dokumentumban foglalja össze a kilenc, időhöz kötött megvalósítandó célkitűzés tervét, amelyeket az EU-nak közösen kell végrehajtania.

A cselekvési terv **II. része** azt az első négy, azonnal megvalósítandó célkitűzést mutatja be, amelyeket már kidolgoztak, közvetlenül elfogadás előtt állnak, és egyes kiválasztott partnerországokban azonnal végre is hajthatók.

A cselekvési terv **III. része** azt a fennmaradó öt megvalósítandó célkitűzést mutatja be, amelyeket 2006 során kell kidolgozni és 2010-re végrehajtani.

Megjegyzendő, hogy e cselekvési terv két azonnal végrehajtandó célkitűzését két külön közlemény (a fejlesztés finanszírozásáról és a segélyek hatékonyságról szóló, valamint a közös programozási keretről szóló közlemény) részletesen tárgyalja. E három dokumentum alkotja azt a „**segélyhatékonysági csomagot**”, amely benyújtásra került a Tanácshoz és a Parlamenthez.

1. táblázat Áttekintő táblázat

<p>1. tengely Az EU-segély áttekintése</p> <p><i>Adományozási atlasz</i> (Azonnal végrehajtandó célkitűzés)</p> <p><i>EU-kompendium</i> (Rövid távon megvalósítandó célkitűzés)</p> <p><i>Ellenőrzési mechanizmusok</i> (Azonnal végrehajtandó célkitűzés)</p>	<p>2. tengely A párizsi menetrend vezetése</p> <p><i>Ütemtervek</i> (Azonnal végrehajtandó célkitűzés)</p> <p><i>Közös programozás</i> (Azonnal végrehajtandó célkitűzés)</p> <p><i>Közös megállapodások</i> (Rövid távon megvalósítandó célkitűzés)</p>	<p>3. tengely Az EU-konszenzus erősítése</p> <p><i>Munkamegosztás</i> (Rövid távon megvalósítandó célkitűzés)</p> <p><i>Társfinanszírozás</i> (Rövid távon megvalósítandó célkitűzés)</p> <p><i>Az EU jövőképe</i> (Rövid távon megvalósítandó célkitűzés)</p>
--	--	--

I. RÉSZ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSAINK NYOMÁBAN

A segélyhatékonyság vonatkozásában tett kötelezettségvállalásaink három egymáshoz kapcsolódó tengelyre bonthatók, amelyek a következőkkel foglalkoznak:

- (1) tevékenységeink átlátható és tudáson alapuló feltérképezése és ellenőrzése;
- (2) a harmonizálásról és összehangolásról szóló párizsi nyilatkozatban elfogadott kollektív kötelezettségvállalások végrehajtása;
- (3) az új fejlesztéspolitikai nyilatkozatban („az európai konszenzus”) és az EU Afrika-stratégiájában megfogalmazott új uniós stratégiai keret segélyhatékonysági pillérének megvalósítása.

1. TENGELY: AZ EU-SEGÉLYNYÚJTÁS ÁTTEKINTÉSE

Tevékenységeink folyamatos áttekintése alapvető előfeltétele sikereink és kudarcaink megalapozott szintű ismeretek alapján történő elemzésének, amely segítségével tevékenységeink és módszereink ésszerű és optimális átcsoportosítását valósíthatjuk meg. Fejlesztési támogatásunk ilyen elfogulatlan vizsgálata nemcsak kötelességünk választótestületünk és a közvélemény előtt az átláthatóság érdekében, hanem egyben stratégiai gondolkodásunk alapja is.

Az általunk nyújtott segély feltérképezésének pontosítása

Az EU adományozási atlaszának első kiadása két tendenciát mutatott: i. a segély bizonyos „vonzó” országokra és ágazatokra koncentrálódik, míg más országok vagy ágazatok „árván” maradtak vagy feledésbe merültek, és ii. megfigyelhető a „kedvelt” országokban/ágazatokban végzett tevékenységek megosztottsága, a szereplők megsokszorozódásával és kis volumenű projektekkel.

Annak érdekében, hogy az elemzést működési elvekké lehessen alakítani, amelyek arra vonatkoznának, hogyan szervezhető meg tevékenységeink eredményesebben, és miként javíthatunk munkamegosztásunkon, az adományozási atlaszt úgy kell pontosítani, hogy pontosabb és specifikusabb értékelést tegyen lehetővé, miközben a közvélemény számára is megmarad az átláthatóság.

Az EU fejlesztési szabályainak felülvizsgálata

A nemzetközi segélyhatékonysági napirend egyre inkább arra ösztönzi a fejlesztési szereplőket, hogy közös tevékenységeket és együttműködést alakítsanak ki egymással.

E gyakorlat elsődleges célkitűzése, hogy partnerországainknak és más fejlesztési szereplőknek könnyen hozzáférhető áttekintést adjon az összes tagállam jelenlegi szabályairól és eljárásairól. Az EU tagállamai adományozó rendszereinek ilyen összefoglalását különféle kompendiumokban gyűjtik össze. Ezek olyan átfogó és a működést elősegítő könyvek lesznek, amelyek segítik azon résztvevők (partnerországi tisztviselő, KKV, civil szervezet) munkáját, akiknek tisztában kell lenniük szabályainkkal. A különféle építőelemek azonosítása által a kompendiumok lehetnek a harmonizáció és egyszerűsítés terén elérhető további haladás alapjai.

Ígéreteink betartásának ellenőrzése

A párizsi nyilatkozatban az adományozók és a partnerországok megállapodtak abban, hogy ellenőrző mechanizmust hoznak létre – anélkül, hogy párhuzamos „ellenőrző ágazatot” létesítenének. A reformok és a megvalósítás lendületben tartása érdekében az EU teljes körűen támogatta az erős, de reális ellenőrző folyamatot, mind i. nemzetközi szinten, azon célkitűzések érdekében, amelyek tekintetében az adományozó közösség közösen megállapodott, mind ii. uniós szinten saját további kötelezettségvállalásaink és hozzájárulásunk vonatkozásában.

2. TENGELY: AZONNALI FELLÉPÉS

A 2005. szeptemberi ENSZ millenniumi csúcstalálkozóhoz nyújtott kollektív hozzájárulásunk végrehajtása az utóbbi két év során vállalt – és a 2005 februári, a harmonizációról és összehangolásról szóló párizsi nyilatkozatban hivatalosan elfogadott – nemzetközi segélyhatékonysági erőfeszítések jelentős megerősítését jelenti. Az EU-kötelezettségvállalások e csomagja a harmonizációval foglalkozó ad hoc munkacsoport jelentésének – melyet hivatalosan az Általános Ügyek Tanácsának 2004 novemberi ülésén fogadtak el – kezdeti ajánlásain alapult.

A helyi koordinációs folyamatok támogatása

Az „ütemterv” konkrét harmonizálási kérdéseket állapít meg (a fellépések megadott választékából), amelyeket az adott országban aktív valamennyi EU-adományozónak végre kell hajtania. Az ütemtervek nem helyettesítik az országok irányította harmonizációról és összehangolásról szóló cselekvési terveket, hanem inkább olyan eszközök, amelyekkel fel lehet ismerni azokat a területeket, amelyeken az EU-adományozók segíthetnek a helyi – kormányzat vagy adományozó által irányított – folyamatok megerősítésében, vagy szükség szerint azok létrehozásában a meglévő kezdeményezéseken túl.

Közös többéves programozási keret kidolgozása

A közös programozási keret lényege olyan mechanizmus létrehozása, amely összeegyeztethető a meglévő nemzeti dokumentumokkal és ciklusokkal, nyitva áll más adományozók számára is, és olyan keretet kínál, amely lehetővé teszi a tagállami rendszerek megkettőződött építőelemeinek átcsoportosítását, így csökkentve programozásunk tranzakciós költségeit. Ez a keret többek között a következő elemeket tartalmazná: az ország profiljának tényszerű leírása, a helyzet közös elemzése, adományozó mátrixok, valamint az EU-szakpolitikák keverékének elemzése. Ez középtávon lehetővé tenné az adományozók számára, hogy kollektív stratégiai választ dolgozzanak ki a közös országelemzés során felmerülő kihívásokra, és hosszú távon egyengessék az utat egy esetleges közös programozáshoz. Az erről szóló megbeszélések már régóta folynak, mivel a Tanács a közös programozási keret elveit 2004 novemberében, tartalmát 2005 áprilisában, menetrendjét pedig 2005 novemberében határozta meg.

A helyi közös megállapodások kidolgozása

Ezen megállapodások – amelyeket a tanácsi következtetések közös pénzügyi megállapodásoknak neveznek – célja országos szintű egységes párbeszéd, kifizetési és jelentési mechanizmusok támogatása az adományozó közösség és a partnerország között hivatalos dokumentum elfogadása által. E téren léteznek részleges és figyelemre méltó példák

– pl. Zambiában és Mozambikban –, melyek elsősorban a költségvetési támogatásra és SWAP-műveletekre épülnek. Ezek a meglévő eszközök hatékonynak bizonyultak a) a partnerország tranzakciós költségei és terhei csökkentésében, b) az adományozók közötti jó és fenntartható munkakapcsolat kialakításában, valamint c) a munkamegosztás elősegítésében. A cél olyan közös séma kialakítása, amely az egyes országok sajátosságai szerint alakítható.

3. TENGELY: AZ EURÓPAI KONSZENZUS ERŐSÍTÉSE

A 2005 decemberében elfogadott új fejlesztéspolitikai nyilatkozat – az európai fejlesztési konszenzus – az uniós segélyhatékonyt az EU közös jövőképe egyik döntő elemének tartja. Az EU Afrika-stratégiája – amelyet a Tanács megerősített – ugyanakkor az afrikai segélyhatékonyt napirend gyors és következetes végrehajtására szólít fel. Ez az új szakpolitikai keret a következőkre szólít fel:

- i. a munka megfelelőbb elosztása – a nagyobb komplementaritás céljából, valamint a törekeny egyensúlyú és segélyek szempontjából „árva” országok esetében a minimális EU-jelenlét biztosítása érdekében;
- ii. több közös fellépés a társfinanszírozás gyakoribb alkalmazásával, kihasználva az új tagállamok tapasztalatát, elősegítve ugyanakkor adományozói szerepkörük fokozatos kialakítását;
- iii. az EU ráfordításának és hatásának erősítése az európai konszenzusban kiemelt elvek és kérdések alapján;

A munkamegosztás támogatása

A fejlesztési támogatás túlzott megosztottsága hatására a segélytevékenységek szétszórtak lettek, megkettőződtek, sőt hátráltatták egymást, így a felesleges adminisztrációs költségek halmozódása, valamint a partnerországokra nehezedő megnövekedett terhek következtében csökkent lehetséges hatásuk. Tevékenységeink komplementaritásának erősítése segélyhatékonytunk megszilárdításának kulcsa. A párizsi nyilatkozattal az adományozók között egyetértés jött létre azzal kapcsolatban, hogy teljes mértékben használják ki egymáshoz viszonyított előnyeiket, miközben tiszteletben tartják a partnerország irányítását a nagyobb komplementaritás elérése módjának tekintetében.

Így a cél a munkamegosztás erősítése mind i. országonként, mind ii. országok között/regionális szinten, és ez különböző jellegű kihívásokat jelent. Ezeket óvatosan kell megközelíteni – politikai nyomás, az átláthatóság hiánya és az elmulasztható lehetőségek tekintetében. Ebben az összefüggésben az új tagállamok kialakuló adományozói szerepe különös figyelmet érdemel.

Az EU közös tevékenységei számának növelése

Az EU egyetért abban, hogy több közös fellépést kell kialakítani. E kezdeményezés szándéka, hogy meghatározza a társfinanszírozás stratégiai megközelítését, amely az Európai Közösség pénzeszközeinek nagy részét jelentős szerephez juttatja a több közös EU-fellépés kialakításának elősegítésében. Emellett a támogatás tervezett növelése a következő évek során elsősorban a kétoldalú segélyek áramlását fogja növelni. Ez a tagállamok számára adminisztratív kihívást jelent majd. Ebben az összefüggésben lényeges, hogy elkerüljük a felesleges adminisztratív struktúrák létrehozását.

Az „Európai Bizottság aktív felajánlása” (amely keretében az EK-pénzeszközök társfinanszírozással támogatják a közös tevékenységeket) meghatározása mellett fontos a „passzív EB-felajánlás” meghatározása is (a nemzeti pénzeszközöket a Bizottságon keresztül továbbítják, majd nemzeti alapon eldöntött tevékenységekkel kapcsolatos társfinanszírozási műveletekben használják fel őket). Végezetül az új tagállamok egyre növekvő mértékben alakítják ki saját tevékenységeiket e téren. A javasolt strukturált társfinanszírozási megközelítésnek támogatnia kell tevékenységeik kiterjesztését.

AZ EU-jövőkép erősítése a fejlesztési támogatás vonatkozásában

Az EU pénzügyi hozzájárulásainak a fejlesztés területére gyakorolt politikai és intellektuális hatását eddig még nem ismerték el és használták ki teljes mértékben. E megvalósítandó célkitűzés arra irányul, hogy konkrét intézkedésekkel erősítse az EU politikai és elemzői szerepét. A cél a fejlesztésről szóló európai vita ösztönzése és a legjobb gyakorlatok elősegítése. Az EU képes arra, hogy intellektuális pilléreként szolgáljon a kollektív ráfordítás, valamint az EU adományozó közösségként való szemléletének erősítése által.

2006: AZ IGAZSÁG PILLANATA

Rendkívül fontos, hogy ígéreteink gyorsan megvalósuljanak, és 2010-re megmutatkozzon hatásuk. Emellett mint a többi adományozó az EU is egyetértett abban, hogy értékelje a harmonizációs napirendhez történt saját hozzájárulásai végrehajtása terén elért haladását a 2008-ban Ghánában tartandó harmadik magas szintű rendezvényen. Ezért fontos, hogy az említett időpontig e téren látványos eredményt érjünk el. Annak érdekében, hogy ezen ígérek teljesüljenek, és megfeleljenek az elvárásoknak, ez a cselekvési terv – 9 teljesítendő célkitűzése mindegyikére – 2010-re indikatív, gyakorlati és realiztikus eredményeket, 2008-ra pedig középtávú célokat fogalmaz meg.

Újabb kísérleti folyamat létrehozása csak ürügy lenne ahhoz, hogy a napirenden szereplő kérdéseket ne vigyék előre. Globális folyamatok elfogadásakor ugyanakkor az is fontos, hogy a helyi sajátosságokat figyelembe véve, realiztikus módon hajtsák azokat végre. A cselekvési terv ezért a vonatkozó célkitűzések végrehajtásának támogatását és ellenőrzését korlátozott, de elegendő számú országban javasolja, így arculatot és nevet adva megvalósuló kötelezettségvállalásainknak.

II. RÉSZ AZONNALI FELLÉPÉSEK

A cselekvési terv e második része négy megvalósítandó célkitűzésre utal, amelyek készen állnak a 2006-ban történő azonnali elfogadásra. Ezek megfelelnek a Tanács és a Parlament számára 2006 tavaszán benyújtandó párhuzamos javaslatoknak. Ez a cselekvési terv nem részletezi tartalmukat, hanem gyors végrehajtásuk érdekében inkább a célokra koncentrálnak.

1. megvalósítandó célkitűzés: az adományozási atlasz

Az EU felülvizsgálta, II. adományozási atlaszát öt összetevő köré szervezve dolgozták ki:

i. Éves EU-jelentés

Annak érdekében, hogy a közvélemény tudatában legyen az EU fejlesztési támogatásának, ez az éves EU-jelentés bemutatja közös kihívásainkat, valamint az ezekre adott közös és/vagy egyéni – de összehangolt – válaszainkat. A jelentés láthatóan és az előnyökre rámutatva emeli

ki az EU-adományozók (a tagállamok és a Bizottság) projekttevékenységeit. A jelentést 2006-tól évente közzéteszik.

ii. Tökéletesített adományozási atlasz

2006 közepére a jelenlegi atlaszt a tagállamokkal és az OECD/DAC-kal közösen egy I. kötetben felülvizsgálják és aktualizálják.

iii. További regionális fókusz

A II. kötetben az atlasz az EU Afrika-stratégiája nyomán követéseként kiegészül a Nyugat-Afrikára koncentráló első regionális fókusszal. Ez kellően részletes lesz ahhoz, hogy lehetővé tegye a munkamegosztásról szóló tényleges vitát, és a kialakuló regionális folyamatok kontextusában támogatni fogja az elmélyültebb és specifikusabb elemzést. Félévente újabb, más régiókra összpontosító kötet jelenik meg, hogy középtávon lefedje az összes fejlődő országot.

iv. Ország szintű feltérképezés

Fontos, hogy a segély feltérképezése ország szinten történjen, kiterjedve az adott országban aktív valamennyi adományozóra. Ennek érdekében a négy kísérleti EU-országból három modellt dolgoztak ki: Nicaraguában partner által irányított, Mozambikban adományozó által irányított, míg Vietnámban EU-irányította modellt. 2008-ra ezt a gyakorlatot a párizsi nyilatkozat valamennyi aláírójára kiterjesztik.

v. Új adományozók

A segélynyújtás terén új szereplők jelennek meg, akik hatással vannak az általunk ismert fejlesztési közösségre. A legfontosabb új adományozók (az úgynevezett BRISC-országok: Brazília, Oroszország, India, Kína és Dél-Afrika) tevékenységeit egy most készülő vizsgálat tanulmányozza. Az Európai Bizottság javasolja, hogy 2006-ra az EU fejlesztési párbeszédet kezdjen az említett országokkal.

2. megvalósítandó célkitűzés – az EU- és DAC-folyamatok ellenőrzése

Az ellenőrzés a kötelezettségvállalások két csoportjára vonatkozik. Először is a Párizsban minden résztvevő, adományozó és kedvezményezett által elfogadott nemzetközi célkitűzésekre és célokra, beleértve azokat az ambiciózus kiegészítő célkitűzéseket, amelyekre az EU kötelezettséget vállalt¹. Másodsor az EU hozzájárulásaira a konkrét, csoport által megvalósítandó működési célkitűzések vonatkozásában.

i. A kötelezettségvállalások első csoportja

Ezeket a kötelezettségvállalásokat az OECD/DAC közös ellenőrzési rendszere által ellenőrzi majd, amely kialakítása jelenleg is folyamatban van. Az ellenőrzés kiterjed minden adományozóra és partnerországra, és az országok által végzett felméréseken alapul majd,

¹ i. kapacitásépítési támogatás összehangolt programokkal, és a többoldalú adományozó intézkedések fokozott alkalmazásával; ii. a kormányok által más kormánynak nyújtott támogatás irányítása az országos rendszereken keresztül, beleértve a költségvetési támogatással vagy ágazatokon átívelő megközelítéssel nyújtott támogatásaink százalékos növelését; iii. új projektvégrehajtási egységek létrehozásának elkerülése; iv. a nem összehangolt projektek számának 50%-os csökkentése.

amelyek a párizsi nyilatkozatban vállalt kötelezettségek teljesítésében elért haladást mérik fel. A felmérés mutatóit 2006 során Dél-Afrikában, Ghánában, Kambodzsában, Nicaraguában, Szenegálban és Ugandában próbálják ki. A további késedelmek elkerülésére az EU-nak szorgalmaznia kell a párizsi nyilatkozat gyors és határozott végrehajtását.

ii. A kötelezettségvállalások második csoportja

2006-tól az EU konkrét működési célkitűzéseinek végrehajtását a Monterrey-ben vállalt nyomon követéséről szóló éves jelentésen át ellenőrzik, amely – mennyiség és a segély hatékonysága tekintetében – felméri az EU-szinten vállalt ígéretetek teljesülését.

Ezt a megvalósítandó célkitűzést külön közlemény és munkadokumentum tárgyalja, amelyet a Tanácsnak és a Parlamentnek e cselekvési tervvel párhuzamosan nyújtanak be.

3. megvalósítandó célkitűzés: Ütemtervek

A jelenlegi ütemtervek biztosítják, hogy a fejlődő országok megfelelő figyelemben részesüljenek. Az ütemtervek jellege változó, de többségük nagy lendülettel halad és az érdekeltek nagy elvárásokat fűznek hozzájuk. Az adható válaszok az országok következő négy kategóriájába különíthetők el:

- (1) az ütemterv nem jelent hozzáadott értéket;
- (2) az ütemtervet még nem fogadták el;
- (3) helyi folyamatot és/vagy EU-ütemtervet kezdeményeznek;
- (4) helyi folyamatot és/vagy EU-ütemtervet indítanak;

Az első elemzés azt mutatja, hogy számos folyamatnak kell lendületet adni. Fontos, hogy a partnerországokkal és más adományozókkal gyorsan megállapítsuk, hogyan lehetséges az ütemterv folyamatának gyorsítása, az ellenőrzési feladatok megerősítése és megosztása, valamint a növekvő ODA-k regionális szintű kezelése. Az ütemterveket 2006 során kell létrehozni. Az ütemterv összes célkitűzését 2010-re kell elérni.

Ezért 2006-tól műszaki szemináriumok rendszeres szervezését javasoljuk a folyamatok értékeléséhez, a működési nyomon követésre vonatkozó munkamegosztás megszervezéséhez, valamint végrehajtandó minőségi célok kijelöléséhez. Emellett abban a 12 országban, ahol szilárd ütemtervet hoztak létre, vagy ahol hamarosan ilyen indítanak (azaz Banglades, Burkina Faso, Dél-Afrika, Etiópia, Ghána, India, Jordánia, Kenya, Mali, Mozambik, Nicaragua, Vietnam), támogatási és ellenőrzési rendszert kell létrehozni.

Ez a megvalósítandó célkitűzés külön jelentés tárgya.

4. megvalósítandó célkitűzés – közös programozási keret

Az első tanulmány a nemzeti programozási dokumentumok kompendiumát vizsgálta, rámutatva a kettőzödésekre és a közös építőelemekre. A második tanulmány az eddigi esettanulmányokból leszűrt tapasztalatokat vizsgálta, elsősorban az Ugandában, Tanzániában és Zambiában létrehozott közös támogatási stratégiát. A harmadik tanulmány középpontjában a jelenlegi ugandai programozás állt; a tanulmány célja annak bemutatása, hogy egy adott országban milyen lehet egy jövőbeni közös programozási keret. A tanulmány elképzeléseket fogalmazott meg a lehetséges eredményekről és előnyökről, tekintetbe véve a helyi kihívásokat és sajátosságokat is. E tanulmányok megállapításait a tagállamok 2005-ben

ismerték és vitatták meg, majd e megállapítások alapján a Bizottság kidolgozta a többéves közös programozásról szóló javaslatát.

A közös programozási keretet 2006 közepére el kell fogadni, és gyakorlatias, gyors ütemű és „opportunistá” módon végre kell hajtani – azaz az, hogy Mozambikban jelenleg a tizenkét adományozó programozási ciklusa egybeesik, különleges lehetőséget jelent. Ezért a világszintű megközelítés mellett javasoljuk, hogy korlátozott számú országban történő végrehajtásra koncentráljunk a következő egyszerű kiválasztási feltételek alapján:

- (1) nemzeti szegénységi stratégiával rendelkező országok;
- (2) olyan országok, melyekben legalább két EU-adományozó kezd 2006-2007 során új programozást;
- (3) elegendő helyi koordinációs kapacitással rendelkező országok;

Így felállítható az országok kísérleti listája (Banglades, Burkina Faso, Dél-Afrika, Etiópia, Ghána, Haiti, Mali, Mozambik, Nicaragua, Ruanda, Szenegál, Tanzánia, Vietnam, Uganda és Zambia), amelyek esetében javasolnánk, hogy a közös programozási keret végrehajtását 2008 folyamán megindítsuk. A felsorolt országok közül tizenegy Afrikában található, ami egybeesik az EU Afrika-stratégiája által megkövetelt segélyhatékonysági napirend azonnali végrehajtásával. Egy további államot – Haitit – azért javasolják, mert így a folyamat összeköthető a sérülékeny egyensúlyú állam sajátosságaival. Olyan országokban, ahol közös adományozási támogatási stratégiát kezdeményeztek (azaz Tanzánia, Uganda és Zambia), fontos, hogy a közös programozási keret megjelenjen és támogassa e folyamatokat.

2010-re el kell érni a közös programozási keretnek a fennmaradó AKCS-országokra, valamint a párizsi nyilatkozatot aláíró valamennyi országra történő kiterjesztését.

Ezt a megvalósítandó célkitűzést külön közlemény tárgyalja, amelyet a Tanácsnak és a Parlamentnek e cselekvési tervvel párhuzamosan nyújtanak be.

III. RÉSZ A NAPIREND BEFEJEZÉSE

A cselekvési terv e harmadik része az öt utolsó végrehajtandó célkitűzésre vonatkozik, amelyet 2006 végéig pontosabban ki kell dolgozni.

5. végrehajtandó célkitűzés – működési komplementaritás

A harmonizációval foglalkozó ad hoc munkacsoport jelentése több lépésből álló tervezet formájában iránymutatásul szolgált arra, hogyan lehet a működési EU-stratégiát a komplementaritás irányába kidolgozni. A Bizottság azt ajánlja, hogy a Tanács 2006 közepére a felülvizsgált adományozási atlasz tapasztalatai alapján ehhez a stratégiához **iránymutatásokat** hagyjon jóvá. Ezután a Bizottság javaslatot tehetne a Tanácsnak egy sor **gyakorlati működési elvről**, melyek elfogadására 2006 végéig kerülhet sor, arra vonatkozóan, hogyan adhatunk lendületet munkamegosztásunknak.

Ezen elvek elfogadása után javasolt, hogy a gyakorlatban alkalmazzák őket, összefüggésben a felülvizsgált adományozási atlasz jövőbeni regionális fejezeteivel félévenként egy újabb régióra kiterjesztve, amíg 2010-re teljesül a világszintű lefedettség.

Ez a megvalósítandó célkitűzés külön közlemény tárgya lesz, amelyet később terjesztenek a Tanács és a Parlament elé.

6. megvalósítandó célkitűzés – a közös tevékenységek számának növelése: az EK társfinanszírozásának katalizátorszerepe

A Bizottság 2006 végéig ajánlást tesz az EK-pénzeszközök strukturált társfinanszírozási mechanizmusára. A strukturált társfinanszírozási mechanizmus elveivel, kritériumával és működési feltételeivel két célkitűzést megfogalmazó, „aktív” és „passzív” lehetőséget biztosító javaslat foglalkozik majd. A kitűzött cél 2010-re a tagállamokkal közös társfinanszírozási tevékenységek kialakítása.

Megjegyzendő, hogy ez a kitűzött cél feltételezi az Európai Bizottság szabályai értelmében jelenleg meglévő társfinanszírozási akadályok folyamatban levő felülvizsgálatának befejezését. Ehhez tartoznak a költségvetési rendelet változásai, a Cotounoi-i Megállapodás IV. melléklete és aktualizált szabályok beillesztése minden jövőbeni rendeletnél, amely esetében a Bizottság tanácsi támogatást kíván elérni. 2008-ra valamennyi akadályt meg kell szüntetni.

Ez a megvalósítandó célkitűzés specifikus közlemény tárgya lesz, amelyet később terjesztenek a Tanács és a Parlament elé.

7. megvalósítandó célkitűzés – az EU jövőképeinek erősítése

Az „európai fejlesztési konszenzus” kiemelte az európai szintű közös elemzés és vita lehetőségét a fejlesztési ügyekben kihasználható intellektuális kiválósági központ elősegítése céljából. E központ létrehozásában a következő elemek kapnak szerepet:

i. Fejlesztési kutatóközpontok hálózata

Bár az európai kiválósági központok a fejlesztés terén jelentős tudományos hozzájárulást végeztek, tevékenységüket azonban egymástól izoláltan végzik. Az „egységes” európai kutatási és tudományos munkálatok hiánya gátolta azt, hogy hatást tudjunk gyakorolni a közgondolkodásra e téren. Ezért fontos, hogy e központok között rugalmas hálózatban és proaktív alapon megerősödjének a kapcsolatok. A hálózatot 2006 során létre kell hozni; feladata olyan stratégiai kutatásokat folytatása lenne, amelyeket felhasználhatunk belső tanácsadás során, és saját tudományos eredményeinkkel járulhatunk hozzá a globális gondolkodás formálásához. 2008-ra a központ lehetővé tenne olyan átfogó várható és analitikus EU-kapacitás létrejöttét, amely az európai konszenzusban megformált jövőképet támogatja.

ii. Európai fejlesztési napok

Jelenleg nincs olyan esemény vagy nap, amely jelképezné az EU hozzájárulását a fejlesztés területéhez, sem olyan, amelyen valamennyi EU-szereplő egybegyűlne. A legtöbb politikai párt, szervezet szentel egy pillanatot az egység, a jövőbeni tervezés számára (pl. nyári egyetemek, a szervezetek fő témája jegyében megrendezett hét). Egy ilyen esemény vagy nap elősegíti az intellektuális dinamizmus és konfrontáció kibontakoztatását, és a különféle közösségi szereplőket a kollektív cselekvés és a közös ügy szellemében fogja össze.

Ezért 2006-tól kezdődően kollektív hozzájárulásunk és tevékenységeink hatékonysága erősítésének részeként évenként megrendezendő „európai fejlesztési napok” létrehozását javasoljuk.

iii. A közös képzés megsokszorozódása

Az „európai konszenzus” hangsúlyozta a közös működési célkitűzéseket és módszereket, amelyek megfelelnek a pragmatikus jellegnek. Mind a Bizottság, mind a tagállamok szakképzési programokat alakítottak ki a fejlesztési szereplők számára. Ezért európai képzési térkép létrehozása javasolt, amely átcsoportosítja a releváns bizottsági és tagországi képzési eszközöket, és amely a jövőben bármely EU-tagállamnak felajánlható. Ezt a rendszert 2006-ban, az első európai fejlesztési napok alkalmával lehet kipróbálni, és 2008 végére további egyre nagyobb léptékű kiterjesztése lehetséges.

8. megvalósítandó célkitűzés – közös helyi megállapodások

Szükség van arra, hogy a Bizottság és a tagállamok minél hamarabb rugalmas közös helyi megállapodásokat dolgozzanak ki, amelyek lehetővé teszik a helyi sajátosságokhoz történő alkalmazkodást, és ezeket 2006 vége előtt elfogadják.

2008-ra ezeket a megállapodásokat javasolhatják mindazon 14 ország számára, amelyek aláírták a harmonizációról szóló római nyilatkozatot (azaz Banglades, Bolívia, Etiópia, Fidzsi-szigetek, Kirgiz Köztársaság, Kambodzsa, Marokkó, Mozambik, Nicaragua, Niger, Szenegál, Tanzánia, Vietnam és Zambia), amely országokat a harmonizációról szóló 2004-es DAC-felmérés megvizsgálta, így e tekintetben helyzetük stabil.

9. megvalósítandó célkitűzés – az EU fejlesztési szabályainak áttekintése: kompendiumok

A következő négy kompendiumot készítik el:

- (1) A programozásra vonatkozó EU-szabályok kompendiuma;
- (2) A közbeszerzésre vonatkozó EU-szabályok kompendiuma;
- (3) A nem kormányzati szervezetekre vonatkozó EU-szabályok és alapelvek;
- (4) A támogatásokra vonatkozó EU-szabályok kompendiuma;

Ezeket 2006 végére dolgozzák ki. A kompendiumok 2008-ban a szabályok további egyszerűsítésétől és harmonizálásától függően felülvizsgálatra kerülnek.